

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

9. maj 2018

Høring af forslag til forordning om fairness og transparens for erhvervsbrugere af online formidlingstjenester (COM(2018) 238 final)

Dansk Erhverv har den 26. april 2018 modtaget ovennævnte forslag til forordning i høring med svarfrist den 10. maj 2018.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv deler EU-Kommissionens opfattelse af, at der er et behov for at gennemføre en række lovgivningsmæssige tiltag på området for digitale formidlingstjenester (online-platforme og søgetjenester).

Overordnet set er Dansk Erhverv således positiv indstillet overfor, at der tages skridt til at indføre regler, der kan skabe større klarhed og gennemsigtighed for erhvervsmæssige brugere af platforme samt fastlægge faste systemer for håndtering af tvister mellem platforme og brugere. Det kan bidrage til udviklingen af et mere velfungerende digitalt indre marked, som i dag hæmmes af en række forskellige uklarheder og mangelfuld regulatorisk håndtering af en række væsentlige problemstillinger. I den sammenhæng finder vi det afgørende, at man i forbindelse med dette lovgivningsarbejde finder den rette balance mellem behovet for at stille rimelige krav til digitale formidlere for at skabe større klarhed og gennemsigtighed for disses brugere overfor behovet for at sikre, at platformsøkonomien får mulighed for til at udfolde de positive potentialer for både erhvervsdrivende og forbrugere, som den også rummer.

Dansk Erhverv finder det samtidig positivt, at EU-Kommissionen med forslaget har valgt en løsning, der ikke indebærer egentlige forbud mod konkrete praksisser, som vi har set med "Urimelig handelspraksis i fødevarerforsyningskæden", men i stedet en langt mere hensigtsmæssig løsning baseret på ønske og krav om større gennemsigtighed og etablering med fokus på klage- og mæglingssystemer.

Specifikke bemærkninger

Forordningen er møntet på at adressere en række praksisser, som ikke opfattes som misbrug af en dominerende stilling i konkurrenceretlig forstand, men alligevel opfattes som urimelige og skadelige. Det er imidlertid vigtigt at være meget bevidst om, at mange af de centrale problemstillinger i den digitale økonomi, herunder i relation til digitale platforme, fortsat bør håndteres direkte af konkurrencemyndighederne. Det er derfor vigtigt, at den foreslåede forordning ikke resulterer i en uklar ansvarsfordeling, hvor konkurrencemyndigheder undlader at gå ind i sager med henvisning

til, at der etableres en række klage- og mæglingmuligheder i forordningen, som man bør ty til og afvente udfaldet af.

Tværtimod ser Dansk Erhverv meget gerne, at nationale og europæiske konkurrencemyndigheder fortsætter og forstærker deres aktiviteter i forhold til det digitale område. Eksempelvis har Dansk Erhverv længe påpeget en række problemer i forhold til online booking-portaler. Samtidig er det vigtigt, at konkurrencemyndighederne styrker deres kompetencer til at håndtere meget specialiserede it-faglige problemer med konkurrenceretlige implikationer og i øvrigt har blik for, at markedsdefinition og dominans (i forhold til misbrug af en dominerende markedsposition) i mange tilfælde skal forstås på en særlig måde i relation til den digitale økonomi, og at dette fordrer en udvikling og opdatering i forhold til, hvorledes en række konkurrenceretlige forhold gribes an. Blandt andet er det i mange tilfælde i relation til digitale tjenester afgørende at se på antallet af forbrugere, der benytter tjenesten, uagtet om de betaler for det eller ej, for at kunne afgøre, hvorvidt der reelt er tale om en form for dominerende markedsposition.

Forordningsforslaget stiller en række nærmere krav til indretningen af de digitale platforme og søgemaskiners kontrakt- og brugervilkår jf. specifikt forordningsforslagets artikel 3-9, med henblik på at øge gennemsigtigheden og rimeligheden af de betingelser, som platforme og søgetjenester stiller deres brugere.

Dansk Erhverv hilser det velkomment, at forordningen, jf. særligt artikel 5, adresserer den udfordring, som platformenes brugere kan opleve omkring eksempelvis virksomheders og produkters rangering i søgeresultater. Denne rangering er et vigtigt konkurrenceparameter for mange virksomheder, og derfor skaber det stor usikkerhed, at den kan ændres ensidigt af platformen eller søgetjenesten uden at den berørte virksomhed kan forudse det eller efterfølgende gennemskue, hvad der lægges til grund, herunder blandt andet hvorvidt betalinger til platformen indgår som et særligt kriterium. Dansk Erhverv støtter derfor, at EU-Kommissionen vil indføre en række bestemmelser, der indebærer krav om, at en platform oplyser de centrale kriterier, som påvirker rangeringen af søgeresultater. Dette vil forhåbentlig give brugerne en større indsigt, der sætter dem i stand til bedre at vurdere, om den pågældende tjeneste er relevant for dem at benytte, hvilket kan modvirke urimelige praksisser fra platformes side.

Dansk Erhverv støtter også forslagens bestemmelser om, at der skal gives brugerne en frist på 15 dage ved ændring af vilkår førend disse træder i kraft, samt at brugerne har krav på en uddybende begrundelse, såfremt deres varer eller tjenester fjernes fra en online-platform. I den forbindelse bemærker vi dog, at det er vigtigt, at omfanget af denne begrundelsespligt ikke bliver så omfattende, at det kan få platforme til at afholde sig fra hurtigt og effektivt at reagere ved at nedtage farligt eller ulovligt indhold, varer og services der sælges via online-formidleren, og lignende.

Forslagets artikel 4.5 fastslår eksplicit, at de foreslåede oplysningsforpligtelser omkring søgealgoritmer er begrænsede af bestemmelserne i direktiv 2016/943. Dansk Erhverv forudsætter i den forbindelse, at de forskellige oplysningsbestemmelser i forslaget helt generelt er begrænset af hensynet til beskyttelse af egentlige forretningshemmeligheder.

Dansk Erhverv støtter, at der med forordningen stilles krav om, at platforme etablerer interne klagehåndteringssystemer, såvel som krav om at platforme skal indsamle og offentliggøre statistik over indkomne klager, jf. artikel 9. Disse tiltag vil bidrage til at skabe større transparens og give vigtig information til brugere af digitale platforme, som derved vil kunne træffe deres valg om anvendelse af forskellige typer digitale formidlingstjenester på et mere oplyst grundlag.

Så længe det sker ud fra en rimelig sammenhæng mellem klagens karakter, virksomhedens størrelse og de forventninger, en virksomhed stilles overfor, herunder i forhold til klagesagsbehandlingstid, finder Dansk Erhverv, at dette krav også bør kunne pålægges små og mellemstore virksomheder. Derfor støtter Dansk Erhverv med andre ord ikke undtagebestemmelsen i artikel 9.5 for smv'er, så længe de konkrete krav til online-platfornes interne klagehåndteringssystem, som udspringer af forordningen, er proportionelle og rimelige. I øvrigt bemærkes det, at mange store globale online-platforn har mulighed for at etablere sig nationalt med et specifikt cvr-nummer, et fast driftssted og et aktivitetsniveau som indebærer, at man i hvert enkelt land isoleret set ville komme til at optræde som en smv. Det er derfor væsentligt at sikre, at eventuelle smv-undtagelser udformes med henblik på at undgå situationer, hvor en sådan konstruktion ville medføre, at en global platform i realiteten faldt udenfor forordningens bestemmelser.

Dansk Erhverv støtter forslagens oplæg om oprettelse af et mæglingssystem jf. artikel 10 og 11, hvor en uafhængig tredjemand søger at hjælpe parterne til at bilægge deres egen konflikt i mindelighed fremfor at bringe dem ind i traditionelle retssystemer, hvilket ofte kan være tidskrævende, fordyrende og skade den fremtidige samhandelsrelation. Dette initiativ synes også at være samstemmende med en generel opblomstring af mediation som konfliktløsningsmulighed i mange erhvervs-mæssige forhold, og kan bidrage til at konflikter løses på en gensidigt mere fordelagtig måde.

Endelig støtter Dansk Erhverv forslagens artikel 12, der giver organisationer, som repræsenterer erhvervsdrivendes interesser og har en legitim interesse i en sag, mulighed for at føre sager mod platforme med henblik på at bringe en ulovlig adfærd til ophør. Det er hensigtsmæssigt, at erhvervsorganisationer har mulighed for at varetage ikke mindst sager af mere principiel karakter på vegne af en række berørte virksomheder med ensartede udfordringer i relation til platforme og søgetjenester. Det vil blandt andet også bidrage til hurtigere at sikre en ensartet fortolkning af forordningen.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående høringsvar.

Med venlig hilsen

Malthe Munkøe
Chefkonsulent